Dinsdag, 10 Maart 1942

DAGBLAD

59ste Jaargang, No. 3548

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad. Telef. 38

Bitterheid over de hulp der geallieerden, aldus Van Mook.

Volgend Japans offensief tegen Australië

Onzekerheid over de Vichy-vloot.

OFFICIELE VERKLARING VAN DE NEDERLANDSE REGERING.

In verband met berichten uit vijandelijke bron, die zeggen, dat Japanners met den Gouverneur Generaal van Nederlands Indië hebben geconfereerd teneinde te komen tot het neerleggen der wapenen, deelt de Nederlandse regering mede:

1. dat geen verbinding bestaat tussen de regering en het gouvernement van Nederlands Indië, daardoor kunnen de Japanners allerlei geruchten doen circuleren, die zij voor hun oogmerken nuttig achten;

2. in Londen is de precieze militaire situatie onbekend; den militairen commandanten is aangezegd te vechten tot het uiterste, doch zij hebben uiteraard de vrijheid het vechten te staken, waar en wanneer dit geen baat meer geeft;

3. de gouverneur generaal was ontheven van de militaire verantwoordelijkheid, toen hij het commando der strijdkrachten overgaf aan luitenant-generaal Hein ter Poorten en aan Schout bij Nacht Van Staveren;

4. welke ook de uitkomst der militaire operaties zij, de bevoegdheden der Nederlandse militaire of burgerlijke autoriteiten gaan niet verder dan het treffen van regelingen tot het staken van plaatselijke militaire operaties;

5. de voorbereiding van alle andere regelingen met Japan zou in theorie een aangelegenheid van de Nederlandse regering te Londen zijn, doch zonder reserve kan worden medegedeeld, dat in de practijk zulk een arrangement te enenmale uitgesloten is (Londen, G.P.D. 10.3).

MEN HAD HULP VERWACHT.

Luitenant Gouverneur Generaal Hubertus van Mook zeide bij een interview, „dat er geen reden is om het feit te verbergen, dat er bitterheid is op sommige plaatsen van Java. Ons volk beseft de moeilijkheden om de materialen te vervoeren. Maar de Geallieerden moeten begrijpen, dat meer hulp verwacht werd dan er kwam. Amerikaanse schepen en Australische troepen deden hun best en er is geen twijfel omtrent hun qualiteit, doch het was weer het geval van te weinig en te laat. Ik ben geen soldaat maar ik geloof, dat Japans geallieerden het eerder zullen aansporen in Noordelijke of Westelijke richting te trekken dan in Zuidelijke richting. Een grootscheepse aanval op Australië zou zeer moeilijk zijn, bezien van het Japanse standpunt, aangezien men verder van zijn basis zou zijn. Het is waarschijnlijker, dat Japan zal pogen de steden en voorraadcentra te hinderen" (Adelaide, (AP) 9.3).

GEEN BEVESTIGING.

Ingelichte bronnen deelden mede geen bevestiging te hebben van de officiële bekendmaking van Tokio, dat 98.000 soldaten, waaronder 5000 Noordamerikanen en Britten, zich overgegeven hebben aan de Japanners op Java. Als commentaar werd echter gezegd, dat — indien deze cijfers correct zijn — het een groter verlies in aantallen zou betekenen dan van Singapore.

De Nederlandse regering gaf een verklaring uit, waarin werd gezegd, dat de Gouverneur Generaal van Nederlands Oost Indië, die volgens de Japanners omtrent de overgave onderhandelingen zou hebben gevoerd, van zijn militaire verantwoordelijkheid ontheven werd, toen hij zijn commando overdroeg aan Luitenant Generaal Hein ter Poorten en waarnemend Schout bij Nacht Van Staveren (Londen, (AP) 9.3).

OOK AUSTRALIË GAAT VERSCHROEIDE AARDE POLITIEK TOEPASSEN.

Drastische oorlogsmachten geven der Regering de macht de verschroeide-aarde-politiek toe te pasen in elk deel van Australië, dat door den vijand bedreigd wordt. De regering kreeg de macht opdracht te geven tot de evacuatie van burgers in elk gebied, dat met invasie bedreigd wordt en in de gevallen, waar de eigendommen en levende have niet kunnen worden meegenomen, kunnen die vernietigd worden. De regeling voorziet ook in het vernietigen van gebouwen, publieke werken, luchthavens, spoorlijnen, mijnen en reservoirs in zulke noodgevallen (Canberra, (AP) 9.3).

VLUCHTELINGEN UIT NIEUW GUINEA.

400 Mannen, 1800 vrouwen en een aantal kinderen bereikten Australië uit Nieuw Guinea. Alle mannen zijn ongeschikt of te oud voor de strijd (Sydney, (AP) 9.3).

REDE VAN ROOSEVELT.

Ter gelegenheid van de 9e verjaardag van het nationale landbouw-programma deelde Roosevelt aan de natie mede, dat een strijd tegen de inflatie even belangrijk is als een strijd aan de oorlogsfronten en dat deze samenwerking en beteugeling vereist van elke groep. Hij eist een „gemeenschappelijke goede wil en de bereidwilligheid om te geloven in de goede trouw van een ander."

Het eist een onverflauwde waakzaamheid en effectieve actie van de regering om woekerwinsten en oneerlijke opbrengsten, zowel voor het verrichten van diensten als voor goederen, te voorkomen. De President zeide: „Indien alle prijzen blijven stijgen, zullen wij een inflatie hebben van een zeer gevaarlijk soort. Wij zullen zulk een steile stijging van prijzen en levenskosten hebben, zodat de gehele natie eronder zal lijden. Dat zou de kosten van de oorlog en de nationale schuld zeer doen toenemen, het streven naar de overwinning zeer hinderen en onvermijdelijk eenieder, arbeiders zo goed als boeren, later dompelen in de puinhopen van een deflatie" (Washington, (AP) 9.3).

AMERIKAANS VLOOT-COMMANDANT BENOEMD VOOR EUROPESE WATEREN.

Harold R. Stark hoofd van de vlootoperaties sedert 2 Augustus 1939, is van die post ontheven en benoemd tot commandant van de Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten, die opereren in de Europese wateren.

De bekendmaking werd gedaan door Secretaris van Marine Frank Knox. Admiraal Ernest J. King zal de werkzaamheden op zich nemen van het hoofd der vlootoperaties en alzo 2 posten onder één officier vestigen.

Alvorens naar Londen te vertrekken, zal Admiraal Stark verlof nemen tot eind Maart (Washington, (AP) 9.3).

AMERIKAANS GENERAAL BENOEMD TOT STAFHOOFD IN CHINA.

Een Chinese regerings-zegsman maakte de benoeming bekend van Luitenant Generaal Joseph Stillwell, vroeger militair attaché van de Verenigde Staten te Peiping, tot hoofd van Staf in het Chinese krijgstoneel onder Tsjang Kai Sjek. Hij zeide, dat China een militaire missie naar Washington zendt en dat China en Brits Indië diplomatieke vertegenwoordigers zullen inwisselen.

Zij zullen commissarissen zijn met de rang van gezant. Generaal Stillwell arriveerde te Chungking op 4 Maart met een speciale zending van Roosevelt.

Bij de aankomst van Stillwell op 4 Maart in Chungking waren zegslieden van mening, dat Stillwell en Tsjang Kai Sjek misschien een offensief zouden beramen waarbij Noordamerikaanse vliegtuigen in actie zouden treden van Chinese bases binnen trefafstand van Japan (Chungking, (AP) 10.3).

OVEREENKOMST TUSSEN GROOT BRITANNIË EN HELLAS.

Groot Brittannië nam de verplichting op zich de Griekse strijdkrachten van oorlogsmaterialen te voorzien op basis van steunverlening in een overeenkomst die getekend werd met de Helleense Regering te Londen. De overeenkomst zeide, dat „de volledige vrijheid van Hellas en de herbevestiging van zijn vrijheid en onafhankelijkheid" onder de oorlogsdoeleinden zijn. Verder werd verklaard, dat de beide Regeringen „de vastberadenheid bevestigen om de oorlog in de nauwste samenwerking tot een succesrijk einde voort te zetten".

Commentaar leverend op de overeenkomst zeide een commentator van het Departement van Buitenlandse Zaken, dat het sluiten daarvan „een bewijs is van de omvang en belangrijkheid, die de Griekse strijdkrachten thans bereikt hebben" (Londen, (AP) 9.3).

ARBEIDERS UIT HELLAS NAAR DUITSLAND.

Duitse berichten uit Athene zeiden, dat 850 mannen en vrouwen, de eerste Helleense arbeiders die in de Duitse industrie zullen arbeiden, gisteren uit Beieren en delen van het oude Oostenrijk te werk te worden gesteld. Anderen worden voortdurend aangeworven. (Berlijn, (AP) 9.3).

365 WERDEN GEDOOD TE PARIJS.

Het Franse Inlichtingen Bureau stelde het aantal doden tengevolge van het Britse bombardement op de industrie-wijken in de voorsteden van Parijs van de vorige week Dinsdag officieel vast op 365 personen (Vichy, (AP) 9.3).

FRANSE OORLOGSSCHEPEN AAN DUITSLAND OVERGEDRAGEN.

Tass meldde uit Caïro, dat ongeveer 40 Franse oorlogsschepen, die nog in aanbouw waren ten tijde van de wapenstilstand in Juni 1940 door de Vichy-regering aan Duitsland zijn overgedragen.

Hieronder bevindt zich het slagschip „Clemenceau", dat zich te Brest bevond, een kruiser van 8000 ton en „vele" duikboten. Tass zeide: „De overeenkomst tussen Vichy en de Duitsers voor een gelijdelijke overgave van een groot deel der Franse vloot werd lang geleden bereikt. Onder dit plan ondernam Jean François Darlan kort geleden om het slagschip „Dunkerque" aan hen over te dragen na verrichte herstellingen te Toulon (Londen, (AP) 9.3).

JAPANSE WREEDHEDEN IN HONGKONG.

De volgende verklaring werd door Anthony Eden in het Britse Lagerhuis afgelegd: „Met het oog op de gevoelens van duizenden familieleden van slachtoffers was Zijne Majesteits Regering niet geneigd verhalen te publiceren omtrent Japanse wreedheden te Hongkong tot deze werden bevestigd buiten enige twijfel.

Zijne Majesteits Regering is thans in het bezit van verklaringen van betrouwbare ooggetuigen, die erin slaagden tegen eind Januari of begin Februari uit Hongkong te ontsnappen. Hun getuigenis vestigde het feit, dat het Japanse leger te Hongkong zonder enig onderscheid van ras of kleur tegen de hulpeloze militaire gevangenen en de burgerbevolking dezelfde barbaarsheden bedreef, die het afschuw van de gehele beschaafde wereld opwekten ten tijde van de moordpartij te Nanking van 1937.

Het is bekend, dat 50 officieren en manschappen van de Britten aan handen en voeten werden gebonden en dan met de baionet werden doodgestoken. Het is bekend, dat 10 dagen na de capitulatie nog steeds gewonden werden verzameld van de heuvels en de Japanners de vergunning weigerden om de doden te begraven. Het is bekend, dat zowel Aziatische als Europese vrouwen werden onteerd en vermoord en dat een geheel Chinees district werd verklaard tot bordeel ongeacht de stand van de inwoners."

Het Arbeidslid Percy Harris vroeg aan Eden om duidelijk te maken, dat de Keizerlijke Regering en het gehele Japanse volk verantwoordelijk zijn voor deze wreedheden, waarop Eden antwoordde: „Dat is zeker zó" (Londen, (AP) 10.3).

GROOT SUCCES VAN NOORDAMERIKAANSE DUIKBOTEN.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit, gebaseerd op berichten, die tot 16.30 uur E.W.T. ontvangen werden:

„Het Verre Oosten: Gedurende de week, eindigende op 6 Maart, hebben Noordamerikaanse duikboten, die opereren in wateren van het Verre Oosten, de volgende verliezen toegebracht aan de marine-strijdkrachten van den vijand: 1 Torpedojager-leider tot zinken gebracht; 1 grote marinetanker tot zinken gebracht.

Beschadigde en definitief buiten gevecht gestelde schepen: 1 vliegdekschip met 2 torpedo's getroffen; 1 kruiser met één torpedo getroffen; 1 kruiser met 2 torpedo's getroffen.

Deze schepen werden tevoren niet genoemd in enig ander communiqué.

Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 9.3).

Alzo werden 1 Japanse torpedojager en 1 tanker tot zinken gebracht en 1 vliegdekschip en 3 kruisers buiten gevecht gesteld. Hiermede werd het aantal Japanse schepen, dat door Noordamerikaanse duikboten tot zinken werd gebracht, op 18 gesteld en het totale aantal vijandelijke schepen, dat door de Noordamerikaanse leger- en vlootstrijdkrachten in het Westelijk deel van de Stille Oceaan tot zinken werd gebracht, op 138 (Washington, (AP) 9.3).

Het nieuws van vandaag.

De meningen waren verdeeld waarheen de Japanner zijn oorlogstuig zou richten, wanneer Java gevallen was. Of Brits Indië, of van Australië. Reeds zijn er voortekenen, dat de Noordkust van Australië het volgende aangevallen land zal zijn. Men herinnert zich de rede van Australië's Premier John Curtin, die reeds voordat er van een aanval sprake was zeide, dat de Noordkust niet te verdedigen is (Darwin is een vlootbasis van zeer kleine afmetingen), en dat de verdediging zich zou moeten beperken tot het Zuiden. De Japanse landingen te Salamaua en Lae aan de Noordkust van Nieuw Guinea en de herhaalde aanvallen op Port Moresby aan deszelfs Zuidkust doen het offensief reeds voorzien (blz. 3). Zoals men weet, behoort de ene helft van dit in grootte tweede eiland ter wereld aan De Nederlanden, de andere helft aan Australië (het Noordoosten behoorde voor Wereldoorlog I aan Duitsland). Port Moresby is door de Koraalzee van Australië's Oostkust verwijderd: deze Oostkust is naar beneden toe het meest bevolkte gedeelte van dit werelddeel (de rest is bijna onbevolkt). Door de Torres-Straat wordt de Noordelijkste kaap van Australië, het schiereiland York, gescheiden van Nieuw Guinea. Grote groepen vluchtelingen komen van Nieuw Guinea naar Australië (blz. 1). In totaal wonen er in het Britse gedeelte een kleine 400.000, waarvan nog geen 2000 blanken. Het Australische cabinet is reeds in een spoedzitting bijeengekomen en heeft o.a. besloten ook de verschroeide aarde politiek te gaan toepassen (blz. 1).

Van Java is er momenteel geen nieuws. Bij informatie op de Gouvernementspersdienst werd medegedeeld, dat ook deze geen contact heeft met Indië. Van Mook heeft een rede gehouden, die hierop neerkwam, dat het met de geallieerden weer het gewone liedje was: te weinig en te laat. Er heerst bitterheid ten aanzien van de geallieerden, aldus Van Mook, iets wat zeker ook van Curaçao gezegd kan worden. Wat doen zij eigenlijk? Verschillende grote instellingen in Indië verplaatsten haar zetel naar hier (blz. 2). Een officieel communiqué geeft de mening weer van de Overheid ten aanzien van Indië (blz. 1).

Hoe de Japanners huishouden in veroverde gebieden, wordt geïllustreerd door een bericht uit Hongkong (blz. 1).

Bij de Atlantische kust der Verenigde Staten werd het derde Braziliaanse schip getorpedeerd (blz. 3)

DE TOTALE OORLOG

Men schrijft ons:

Toen ik in de maand November van het vorig jaar het souterrain van het Museum van de City of New York verliet, alwaar een hoogst merkwaardige expositie van schilderijen van de „fire-fighters" van het huidige Londen gehouden werd, kwam ik uit, tegenover de ingang van een nog merkwaardiger verzameling van maquettes, voorwerpen en geschriften.

De Hollandse periode van New York.

Aan het einde van de Fifth Avenue, tegenover één der uitlopers van het Central Park, richtte het Bestuur van de Stad New York een museum in, gewijd aan de historie van zijn stad, een geschiedenis, waarin de zogenaamde „early Dutch period" een ware ereplaats inneemt. Want niet alleen de oranje-wit-blauwe stedelijke kleuren van New York spreken tot ons, Nederlanders, een bizondere taal, maar ook de uitgesproken hang van den Amerikaan naar zijn eigen, zij het ook niet zo heel lange, geschiedenis, doet den Nederlander goed, des te meer, daar dit ook belangstelling voor ons vaderland betekent. Immers het is een onmiskenbaar feit, dat het de Nederlanders zijn geweest, die de wondere wereldstad van thans hebben gesticht en die in de eerste jaren harer wordingsgeschiedenis een voorname rol hebben gespeeld.

Aan de „Information-desk" van het Museum — typisch kenmerk van Amerikaanse service en welovervogen zakelijkheid — vroeg ik naar de aanwezigheid van voorwerpen en geschriften uit de oudste tijd en noemde daarbij ook de naam van Petrus Stuyvesant [1]). Enkele ogenblikken later stond ik tegenover een kleine maquette van zijn beeld, die op een enorme reliefkaart van het oude Nieuw Amsterdam gericht was.

Daar stond Petrus Stuyvesant, de rauwe rekel van Sint Maarten, die wel zijn been, maar nooit zijn ijzeren wil verloor. De autocraat, die naar Nieuw Nederland gezonden werd, als Gouverneur van Nieuw-Amsterdam, om dat gebied, uit de eilende te halen, waarin het door zijn ambtsvoorganger was gebracht.

Lastig en tyranniek, een Fries met een heftig temperament, wien de gezagsuitoefening als het ware aangeboren was. Een van die „koningen op het hiem", die Friesland door de eeuwen heen in zulk een sterke mate heeft opgeleverd, maar ook een sober en oprecht man en bovenal een trouw man. Een man van trouw aan het Nederlands Gezag en aan de hem opgedragen taak! Een man, die een Engelse militaire missie, die de overgave van Nieuw Amsterdam eisen kwam, met geweld de deur uitjoeg en ook een man, die gedwongen werd na een luttele negen dagen te capituleren, wegens de **jammerlijke conditie van de verdedigingswerken van de stad en een ernstig voedseltekort.**

Men maakte in een vitrine een prachtig tableau van Stuyvesants heftige uitval en ik kon niet nalaten daarvan een reproductie mede te nemen naar Curaçao, welke foto thans in de Curaçaose A.M.S., die Stuyvesants naam — zij het dan ook in niet geheel juiste vorm — draagt, aanwezig is.

Zuinigheid, die de wijsheid bedroog.

En in deze luttele woorden van de oorzaak van het verlies van Nieuw Amsterdam, ligt een pijnlijke verklaring voor de gang onzer voormalige en contemporaine geschiedenis. De Nederlanders zijn altijd zuinig geweest, om ons voorzichtig uit te drukken. Zij waren kooplieden in het grote, maar ook in het kleine en het is altijd de „kruideniersgeest" geweest, die veel verloren deed gaan.

Zo was het ook, toen De Ruyter zijn laatste slag leveren ging met een te zwakke en onvoldoende uitgeruste vloot, waarbij men bovendien de ergerlijke grofheid had, hem omtrent zijn aanvankelijke aarzeling verwijten te doen.

Zelfs een insinuatie, dat hij op zijn oude dag een bloodaard zou geworden zijn, werd hem niet bespaard. Maar De Ruyter is toch gegaan en ook in 1942 is er een Nederlandse Vloot geweest, die toch is gegaan, een laatste maal den vijand tegemoet. Ook op die vloot zullen er zijn geweest, die aan De Ruyters aarzeling zullen hebben gedacht en ook thans treft ons niet alleen de enorme teleurstelling van het geleden verlies, maar niet minder de bittere pijn van een gerechtvaardigd zelfverwijt. Waar was de vloot, die Nederland hebben moest? Voor zijn eer, zijn machtige historie en zijn nog machtiger bezit?

Afgestemd en afgekraakt door de lieden van het „geen man en geen cent", door degenen, die het historische woord van een groot Nederlander, dat „de cost voor de baet uitgaat" nog steeds niet wilden begrijpen.

Maar het offer van degenen, die vielen, is er des te groter door, omdat zij zo goed hebben gezien, dat het „on ne se défend qu'en attaquant", meer dan ooit van toepassing is in deze tijd.

De kruideniersgeest in het bestuur van een imperium.

Er zal wel niemand zijn, die er in de Meidagen van 1940 ook maar één moment aan heeft gedacht, dat de Nederlandse Weermacht den enormen vijand eigenlijk wel had kunnen keren. Zulks was onmogelijk, ook nog met de beste middelen, maar in Nederlands Oost-Indië lag de zaak geheel anders en het wil ons voorkomen, dat het inderdaad gans anders had kunnen zijn, indien de zo juist genoemde kruideniersgeest niet tal van jaren over het Nederlandse volk vaardig ware geweest en men tijdig had willen inzien, dat afbraak van eigen vloot en eigen weermacht voor een mogendheid met imperiale aspiraties de regelrechte ondergang betekent. Want niet alleen het defensief moest verzekerd zijn, doch juist het offensief is de sleutel tot de uiteindelijke overwinning in deze strijd.

Het feit, dat men in de laatste tijd op Curaçao bij herhaling vergast wordt, op amateur-strategische en tactische beschouwingen, hetzij in de courant dan wel via de radio-omroep, waarbij ten aanzien van den vijand de uitdrukkingen „Hunnen", „Duitse horden" en „laatste wanhopige pogingen" schering en inslag zijn, maakt het noodzakelijk, dat ook eens een ander, en wel een meer deskundig, meer zakelijk en meer objectief oordeel onder de aandacht wordt gebracht.

Want het wil ons voorkomen, dat het begrip omtrent de weerstand onzerzijds daardoor — zij het dan ook voornamelijk van de zijde van buitenstaanders — in niet geringe mate wordt verdoezeld en in verkeerde banen geleid.

Is het in beginsel steeds onjuist den tegenstander te onderschatten, wie dat dan ook is, des te bedenkelijker wordt het, wanneer zulke uitingen van struisvogelpolitiek ingang zouden vinden onder diegenen, die een daadwerkelijk aandeel hebben — ook al is dat nog zo'n bescheiden aandeel — in de taak van de Weermacht en daarom vestigen wij de aandacht op een gedegen studie van den Kolonel b.d. van het Koninklijk Nederlands Indische leger,

[1]) In de U.S.A. spreekt men van Peter (uitspreken Pieter) Stuyvesant.

R. Posthumus, die onder de titel „Het Krijgsbedrijf" in het, in Nederlands Oost Indië verschijnende, periodiek „Het Nederlands Maandblad" schreef.

In het nummer van Juli 1941 (eerste jaargang nr. 7, blz. 50 t.m. 57) wijdt de zo juist genoemde auteur uit over de door de Duitse Weermacht gevolgde methodiek van totalitaire oorlogvoering en de uitsluitende wijze, waarop deze bestreden dient te worden.

Een totale oorlog moet met een totale oorlog bestreden worden.

Wij herinneren ons nog levendig een gesprek, dat wij meer dan een jaar geleden hadden in een kring van insiders over het wezen van de totale oorlog, waarbij het standpunt van „met gelijke munt betalen" verre teruggewezen werd en men met internationale oorlogsregelen voor de dag kwam, regelen, zouden wij haast willen zeggen uit het schimmenrijk der humanitaire oorlogvoering, die voor goed tot het verleden teruggekeerd schijnen te zijn, doch die nog lang niet uit het brein van velen onzer gebannen konden worden.

Wij zijn nu al weer een jaar verder en het eens onaantastbare ideaal der humaniteit, dat schier overal vertreden wordt en voor de duur van deze wereldoorlog in de onbereikbare schatkamers der mensheid werd opgeborgen, komt niet langer in het geding, wanneer goed- en welwillende mensen, propagandistische redevoeringen houden over de befaamde „Bijltjesdag" en daarbij soms de perken te buiten gaan.

Als wij echter onze persoonlijke gevoelens een ogenblik ter zijde stellen en de volgende regelen uit het betoog van Kolonel Posthumus lezen, dan bekruipt ons langzaam maar zeker het gevoel, of het niet wenselijk zou zijn om de burgerlijke bijltjes-energie vooralsnog op een zijspoor te leiden en wel naar de geest van de Weermacht, waar die energie in de eerste plaats op vakkundige wijze kan worden toegepast en in de tweede plaats een beter effect sorteert.

De Duitse strijdmethode.

„Als krijgsbedrijf in engere zin valt het steeds weer op, dat de verschillende manoeuvre-vormen, zoals de Duitsers die in de loop van deze oorlog in toepassing brengen, zich steeds weer herhalen. Ook thans is de figuur van de strategische opzet van het Duitse invalsplan (dit slaat op de inval in Rusland) dezelfde als die van de veldtocht in Polen, welke standaardmodel is geworden voor al de volgende campagnes in Nederland, België, Frankrijk en Hellas. Evenals in Polen streeft de Duitse Legerleiding er naar, een snelle algehele vernietiging van den tegenstander te forceren, door hem over zijn gehele front te binden, tegelijkertijd, door achter dit front gelegen weermachtsorganisaties te desorganiseren en te neutraliseren alsmede het burgerlijke front te demoraliseren met zijn luchtwapen. Voorts, daarbij met een grote overmacht aan gemechaniseerde troepen het front op enige punten tegelijk te doorbreken, om daarna de gescheiden delen der weermacht te omsingelen en te vernietigen...... de meervoudige moderne dodelijke-Cannae manoeuvre. En dit is mogelijk door de geniale combinatie van het geweldige Duitse luchtwapen en zijn overtalrijke uiterst snelle, gemechaniseerde en gemotoriseerde grondtroepen. Tegen dit hoog-frequente rhythme vielen andere verdedigingssystemen uit elkaar.

Even opmerkelijk als het is, dat de strategische manoeuvre-vormen zich steeds weer herhalen, even teleurstellend en verontrustend is het, dat men de strategische afweermethoden nog steeds niet heeft weten aan te passen aan de Duitse strijdmethoden. Men heeft dit uitsluitend willen wijten aan de onvoldoende uitgebouwde materiële uitrusting en de moeilijkheid deze achterstand in te halen, doch men voelt wel, dat deze these niet aanvaardbaar is en indien men zich daarbij zou neerleggen, zulks in feite zou inhouden, dat men beter zou doen de strijd te staken om het nutteloos opofferen van mensenlevens te voorkomen. Zij zou trouwens de waarde van het moreel en het intellect, de meest essentiële factoren in de strijd, geheel uitschakelen.

Toegevende, dat de ongunstige verhoudingen in de materiële uitrusting een factor van overgrote betekenis is en zal blijven, had men, zulks onderkennende en daarmede rekening houdende, zich moeten instellen op het creëren van krijgsmethoden, waarbij in afwachting van het evenwicht in die materiële uitrusting, 's vijands superioriteit in dit opzicht, op andere wijze dan alleen door materieel tegenover materieel te stellen, moeten trachten op te vangen en af te leiden. De klaarblijkelijke onmacht dergelijke methoden ingang te doen vinden, ook wel de afwijzing daarvan uit politieke overwegingen is, tegenover een tegenstander, welke zich bij zijn methoden **uitsluitend** instelt op **totalitaire utiliteitsoverwegingen met terzijdestelling van humanitaire overwegingen**, verontrustend en verschuift de eindoverwinning naar een ver verschiet.

Tegen een tegenstander, die zich bij zijn oorlogvoering van totalitaire middelen bedient, blijkt het enige middel, om zonder overmatig groot verlies aan eigen mankracht en volkskracht, de strijd met succes op te nemen, te zijn gelegen in de **tegencreatie van supertotalitaire middelen.**

Ongetwijfeld zou de openbaring van bovenstaande opvatting in vredestijd, zowel in Nederlands Oost Indië als in Nederland, een vreemd geluid zijn geweest, een knuppel in het hoenderhok, die vele pennen in beroering zou hebben gebracht. Nu het echter oorlog is, ligt het geval geheel anders en kunnen wij volstaan met deze zienswijze niet alleen volledig te delen, doch ook onder de gedegen aandacht te brengen van allen, die nog niet van de waarde van een totalitaire weerstand overtuigd zijn.

Rusland en Japan volgden de Duitse methode en behaalden successen.

De Russische Weermacht gaf inmiddels totalitaire weerstand en tezamen met de ongelooflijke kracht, die er van een, van generatie op generatie ingeënte, levensbeschouwing uitgaat en die in casu lijnrecht tegenover die van den vijand kon worden gesteld, weerstond Rusland vooralsnog de aanvankelijk vlot verlopende invasie.

Ongetwijfeld is het in een bedenkelijk defensief veranderde offensief van den vijand ook aan tal van andere factoren te wijten, maar dat daarbij de methodiek van de supertotalitaire middelen, een gewichtige rol heeft gespeeld, is aan geen twijfel onderhevig.

Ook Japan, dat een goed leerling van den meester blijkt te zijn, volgt systematisch de Duitse methodiek en het is in Nederlands Oost Indië geweest, dat men de „verschroeide aarde" er tegenover stelde. Omtrent de resultaten van dit supertotalitaire middel bij uitstek kan thans uiteraard nog niets worden gezegd, daar de waarde van passieve-defensiemaatregelen in de regel eerst na kortere of langere tijd wordt geopenbaard.

Als dit nu de methodiek van den aangevallene moet zijn, dan ligt het voor de hand, dat zij een weerspiegeling vinden moet in de geest van de Weermacht, die tenslotte de essentie van het geboden verzet oplevert.

En daarom is het zo goed, dat men zowel in de Oost als in de West de inheemse bevolking in de Weermacht betrok, om haar van die geest te doordringen en weerbaar te doen zijn.

Toen de Inheemse Militie in Nederlands Oost Indië haar intrede in de Weermacht deed, werden door voornoemden schrijver enkele regelen daaraan gewijd en gaf hij bij zijn kameraadschappelijk welkom aan haar enkele algemene regels uit het levensboek van den soldaat mee, met enkele waarvan wij hier besluiten:

„Indien gij recht wilt doen gelden op uw geboortegrond, wees dan ook bereid dat recht te verdedigen en er voor te strijden. Want de natuur kent geen recht en alleen de macht is in staat zich daar te handhaven en recht te verschaffen. Er is geen beter recht dan het recht naast de macht om het recht te handhaven. Daarom zij de rechtvaardige machtig en de machtige rechtvaardig. Want de rechtvaardige zonder macht is onmachtig, de machtige zonder rechtvaardigheid een tyran."

Moge deze geest en die van Petrus Stuyvesant over Curaçao vaardig zijn, wanneer ook wij zullen hebben te strijden.

Curaçao.

TELEGRAFEREN NAAR NEDERLAND.

Het is nog mogelijk.

Het verzenden van brieven naar Nederland is practisch uitgesloten. Het telegraferen is echter nog wel mogelijk. Dit moet dan geschieden op de volgende manier.

Men stelt een telegram op van 17 woorden (waarbij inbegrepen het adres in Nederland) in het Engels, het Frans of het Spaans. Hiermede gaat men naar het Hoofdkwartier en Informatiebureau van het Rode Kruis, Pietermaai 22 (geopend alle werkdagen van 9 — 12 en 13.30 — 16 en 's Zat. alleen van 9—12). Op het Rode Kruis zal men uw telegram op een daarvoor bestemd formulier zetten en stempelen. Hierna gaat men naar het kantoor van de Landsradio-dienst, waar het telegram verzonden wordt. Het kost 11.96 gld., met betaald antwoord het dubbele.

Het gevolgde systeem is dan van de nachtbrieven (NLT), waarvoor men 25 woorden mag verzenden, waarvan 8 evenwel ten gebruike van het Rode Kruis komen voor dienstaanwijzingen. Over New York gaat het naar Genève en vandaar per gewone post naar Nederland. Het antwoord komt ook weer met de gewone post naar Genève en indien u „betaald antwoord" hebt, wordt het dan telegrafisch weer naar hier overgeseind.

De dienst van het Rode Kruis is geheel gratis. Inlichtingen kan men krijgen op telefoonnummer 2010.

TEGEN CENSUUR.

Het Ingezonden Stuk van Dr. Christiaan J. H. Engels gisteren heeft zeer veel bijval geoogst. Onder de personen, die hun adhaesie betuigden, was ook een Statenlid. Het is te hopen, dat dit lid het nu ook in de Staten eens ter sprake zal gaan brengen en het zover krijgen, dat de censuur zich alleen ga bemoeien met zuiver militaire aangelegenheden.

Terloops kan nog worden medegedeeld dat Curaçao het enige land is met een praeventieve censuur; ook in Indië en Suriname bestaat die niet.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.16 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.16 uur.

„ZAKLANTAARNS".

De luchtbeschermingsdienst maakt het publiek er nogmaals op attent, dat alleen goed afgeschermde zaklantaarns mogen worden gebruikt. De afscherming kan geschieden met een stukje zwart doek. Schijnt het licht nog te sterk door, dan moeten twee lapjes op elkaar gebruikt worden.

Het omhoog of horizontaal houden van een brandende zaklantaarn is ten strengste verboden. Van overtreders zal de zaklantaarn in beslag worden genomen.

HYGIËNISCHE MAATREGELEN.

De Commandant van de Amerikaanse troepen laat alle café's en plaatsen waar men iets kan drinken of eten inspecteren. In overleg met den Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst is een reeks van eisen opgesteld. Indien de zaken aan deze eisen voldoen, wordt er een kartonnen bordje geplaatst dat luidt: U.S. Army (blauwe letters). Inspected (zwarte letters). Foodhandlers (rode letters).

Ook later blijven deze zaken onder inspectie en zo zij niet aan de eisen blijven voldoen, wordt het bordje weggehaald. Alleen in zaken met een bordje mag de Amerikaanse soldaat iets gebruiken, de andere zijn voor hem verboden. De voorschriften komen in het kort hierop neer: Ieder die voedsel verkoopt, moet medisch nagekeken worden. Er moet een lijst van hun namen in het gebouw worden opgehangen. Afwassen moet geschieden in heet zeepwater, naspoelen in heet schoon water, dan laten drogen, niet met een doek afdrogen. Of wassen in saponietwater, naspoelen in schoon water, om gekeerd laten uitdruipen en drogen. Alles moet schoon zijn.

W.C.'s mogen niet in de keuken uitkomen. Den eigenaars wordt een week tijd gegeven om aan de eisen te voldoen, daarna worden de bordjes uitgedeeld.

HET NEDERLANDS MANNENKOOR.

De leden van het Nederlands Mannenkoor worden er aan herinnerd, dat as. Woensdag, 11 Maart, des namiddags van 17.15 uur tot 18.— uur zangrepetitie gehouden zal worden in de parochiekerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier.

SINT THOMAS KRING.

Tot bestuursleden van de Sint Thomaskring werden gekozen de heren Ruben Vinck en Maurits Fontilius.

ZETELVERPLAATSING NAAR CURAÇAO.

Lijst van de N.V.'s en andere rechtspersonen, welke hun akten van oprichting hebben gewijzigd, waarbij o.a. de plaats van vestiging is verplaatst van Batavia naar Willemstad, Curaçao. (Wet 26 April 1940 Staatsblad No. 200).

N. V. Java — China — Japanlijn (Mr. A. A. G. Smeets, gemachtigde).

N.V. Nederlandse Scheepvaart Unie.

N.V. Koninklijke Paketvaart Mij. (Mr. A. A. G. Smeets).

N.V. Nederlands Indische Mij. voor Zeevaart I.

N.V. Nederlands Indische Mij. voor Zeevaart II.

N.V. Nederlands Indische Mij. voor Zeevaart III.

N.V. Nederlands Indische Mij. voor Zeevaart IV.

N.V. Nederlands Indische Mij. voor Zeevaart V.

N.V. Nederlands Indische Mij. voor Zeevaart VI.

N.V. Nederlandse Telegraaf Mij. Radio Holland.

N.V. Nederlandse Pacific Petroleum Mij. (Mr. A. A. G. Smeets).

N.V. Nederlandse Maatschappij van Havenwerken.

N.V. Polak & Schwarsz Essener Fabrieken.

N.V. Assurantie Mij. de Nederlanden van 1845 (Windstraat 7 A, hoek Helfrichplein).

N.V. Fatum Ongevallenverzekering Mij. van de Nederlanden van 1845.

N.V. Labor Bedrijfsverzekering Mij. van de Nederlanden van 1845.

N.V. Zee- en Brandassurantiemaatschappij de Oosterling van 1865.

N.V. Nederlands Indische Zee- en Brandassurantiemaatschappij van 1851.

N.V. Tweede Nederlands Indische Zee- en Brandassurantiemaatschappij van 1861.

N.V. Koloniale Zee- en Brandassurantiemaatschappij van 1861.

N.V. Tweede Koloniale Zee- en Brandassurantiemaatschappij van 1865.

N.V. Javase Verzekeringsagenturenmaatschappij.

N.V. Nederlandse Brandverzekeringsmaatschappij van 1861.

N.V. Levensverzekeringsmaatschappij van de Nederlanden van 1845.

N.V. Haagse Assurantie Compagnie voor Brand enz. van 1805.

N.V. Verzekeringsmaatschappij de Nederlandse Phoenix.

N.V. Petroleum Maatschappij Sadjira (Mr. A. A. G. Smeets).

N.V. Philips Nederlands Indische Fabricatie Mij. (Mededirecteur Mr. H. du Pré).

N.V. Koninklijke Nederlands Indische Luchtvaart Mij (Managing Director Versteegh).

N.V. Koninklijke Luchtvaart Mij. (Managing Director Versteegh).

N.V. Stoomvaart Maatschappij „Nederland" (H. E. Kiès p/a K.N.S.M.).

N.V. Rotterdamse Lloyd (Mr. A. A. G. Smeets).

N.V. Stoomvaart Maatschappij „Rotterdam" (Mr. A. A. G. Smeets).

N.V. ONDERLINGE HYPOTHEEKBANK.

De heren Jacob Anthon Beaujon, Mr. Lindoro Christoforo Kwartsz, Bos Petrus Peiliker Schrils en Carel Nicolaas Winkel hebben de N.V. Onderlinge Hypotheekbank opgericht met het doel:

1. het ter leen verstrekken van gelden onder hypothecair verband op onroerende goederen, zowel gebouwd als ongebouwd;

2. het van anderen overnemen of aan anderen overdragen van hypothecaire vorderingen;

3. de administratie van hypothecaire vorderingen;

4. het uitgeven van pandbrieven;

5. het aan- en verkopen van onroerende zaken;

6. het verrichten van hetgeen direct of indirect verband houdt met het sub. 1, 2 en 3 genoemde.

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt eenhonderd-vijf-en-twintig duizend gulden, verdeeld in eenhonderd vijf en twintig aandelen van eenduizend gulden, waarvan bij de oprichting zijn geplaatst en volgestort in contanten vijf en twintig aandelen.

Wat de wijze van benoeming betreft, wordt voor de eerste maal tot directeur benoemd de Heer C. N. Winkel en tot commissarissen de Heren J. A. Beaujon, L. Ch. Kwartsz en B. P. P. Schrils, allen voornoemd.

In het geplaatste kapitaal is deelgenomen door de oprichters als volgt: door den Heer Jacob Anthon Beaujon voor zes aandelen, door den Heer Meester Lindoro Christoforo Kwartsz voor zes aandelen, door den Heer Bos Petrus Peiliker Schrils voor zes aandelen, en door den Heer Carel Nicolaas Winkel voor zeven aandelen, alle aandelen volgestort in contanten.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	51.—	53.25
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65

ARUBA.

DE LAGO EN HET SCHEEPSPERSONEEL.

Jl. Zaterdag publiceerden wij een uittreksel van een circulaire betreffende verbeterde voorwaarden door de Lago aan het scheepspersoneel aangeboden. Deze circulaire zullen wij binnenkort nog in haar geheel publiceren; zij geldt evenwel niet alleen voor de Britse opvarenden, maar voor alle opvarenden van het schip onder Britse vlag, hetgeen het geval is met de meeste tankers alhier. Dus ook Nederlanders alhier hebben recht op bonus en pensioen uit het speciale Britse oorlogspensioenfonds.

DE DUIKBOTEN IN DE CARAIBISCHE ZEE.

Nog enkele Amerikaanse persstemmen over de gebeurtenissen in de Caraïbische Zee bereikten de Gouvernepersdienst.

In de „New York Times" schrijft Frank Kluckhorn o.a.: „...... terwijl duikboten schepen kunnen doen zinken, kunnen zij niettemin geen duikbootbases vestigen of de positie der Verenigde Staten in de Caraïbische Zee ondermijnen. Luchtaanvallen zijn een veel groter gevaar zoals ook generaal Strong en generaal Marshall menen......"

Oud-Generaal en befaamd journalist Hugh Johnson verzet zich hevig tegen mensen, die klaarblijkelijk beweerd hebben, dat „het torpederen van een paar tankers niet veel om het lijf had". Hij schrijft (in de „New York World Telegram"): ......: niet veel om het lijf........! Vijf mooie en broodnodige tankers zijn gezonken, andere buiten gebruik getorpedeerd in een paar uur tijds. Niet veel om het lijf......! Wanneer de Japanners van hun niet zo heel grote middelen profijt kunnen trekken door ze handig en slim te gebruiken, waarom kunnen wij dat dan niet? Neem het geval Aruba. Het lag zozeer in de logische gedachtengang, dat ik twee dagen voor de aanval deze kon voorspellen. Wij kunnen niet ieder punt ter plaatse bewaken, maar kunnen wij niet grote gebieden van een afstand af bewaken en toch de massa van onze weerstand geconcentreerd houden?"

DE „SORROSA".

Men herinnert zich het verhaal uit „Ahora" betreffende het Spaanse schip Sorrosa, dat telkens te San Nicolas olie zou komen innemen en niet verder varen zou dan tot onder de Venezolaanse kust. Uit Aruba wordt thans vernomen, dat de brandstof welke de Sorrosa aan boord heeft niet die is, welke voor duikboten geschikt is. Het schip ligt inderdaad buiten, maar de vliegtuigen houden er een waakzaam oog op en het is een feit, dat het schip niet hoger komt te liggen, waaruit men zou concluderen, dat het of geen olie uitlaat, of dat men een tank met water bijvult, wanneer een duikboot gebunkerd zou hebben.

EVACUATIE VAN SAN NICOLAS.

De laatste dagen is er een grote trek naar buiten te bespeuren uit San Nicolas, Aruba. Het zijn vooral de Arubanen, die hun huizen verlaten en naar Santa Cruz trekken. Ook op de school te San Nicolas neemt men een verschijnsel waar, dat een symptoom van evacuatie is: de absentie is ver boven het normale (plm. 150).

[Te Willemstad, Curaçao, werd een dergelijk verschijnsel op school nog niet waargenomen. — Red.]

GEREDDE BONAIRIANEN VERTROKKEN.

Op 5 Maart jl. zijn de geredde Bonairianen van de getorpedeerde tankers met een extra vliegtuig naar hun eiland teruggekeerd. Zij hebben van de Lago Maatschappij hun volle salaris over de maanden Februari en Maart uitbetaald gekregen; ook erlangden zij een volle uitzet van kleren.

NEDERLAND

VAN KLEFFENS TE LONDEN.

Minister Eelco N. van Kleffens is te Londen teruggekeerd (Londen, G.P.D. 10.3).

DE AMSTERDAMSE EFFECTENKOERSEN.

De Amsterdamse effectenkoersen waren aan hevige koersschommelingen onderhevig: Koninklijke's waren gisteren 228 tegen 187 Zaterdag; H.V.A. gisteren 245, Zaterdag 180; Amsterdam Rubber gisteren 145, Zaterdag 110; N.H.M. gisteren 135, Zaterdag 105. Deze eigenaardige tendenz vindt vermoedelijk haar oorzaak in Duitse aankopen (Londen, G.P.D. 10.3).

ONVOLDOENDE VERSTERKINGEN.

In bevoegde Nederlandse kringen wordt de oorzaak van de gebeurtenissen in Nederlands Indië voornamelijk toegeschreven aan het niet-verschijnen van de onontbeerlijke hulp van buiten, het gebrek aan vliegtuigen en de zware verliezen van de vloot. Ofschoon versterkingen arriveerden, waren deze enenmale onvoldoende (Londen, G.P.D. 10.3).

ZUID-AMERIKA.

BRAZILIAANS VRACHTSCHIP TOT ZINKEN GEBRACHT.

Vernomen wordt, dat het Braziliaanse vrachtschip „Arrabutan" van 7.874 ton tot zinken is gebracht op 70 mijl van de Noordamerikaanse kust in de nacht van Zaterdag. Alle opvarenden zijn gered.

De „Arrabutan" is het derde Braziliaanse schip, dat tot zinken werd gebracht nabij de kust der Verenigde Staten. Het schip werd geëxploiteerd door de Lloyd Nacional Lijn (Rio de Janeiro AP 9.3).

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Bruine bonen garni. Morgen: Varkenscarbonade geb. aard., snijbonen.

WACHTDIENSTEN: Di. 10 Maart.

Telegram Afdeling: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. Voncken, tel. 304, Amalia van Solmslaan 5.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

— **Curaçaose Athletiek Bond:** Het Bestuur van bovengenoemde Bond maakt bekend, dat inschrijvingen voor de Junior-athletiekwedstrijden op de Maart as., kunnen geschieden tot en met Zaterdag 21 Maart, uitsluitend bij den Secretaris, den Heer W. Steen, kantoor K.L.M., Willemstad.

— **Gymnastiek- en Turnvereniging „Olympia":** Het ligt in de bedoeling van ons Bestuur met een ploeg werpers (sters) deel te nemen aan de door de Curaçaose Athletiek Bond uitgeschreven wandelmars op 6 April as. Reeds gaven diverse leden zich op. Zij die meer worden ingewacht bij de Secretaris, den Heer Petersen.

Van de Fronten.

JAPANSE LANDINGEN OP NIEUW GUINEA.

Krachtige Japanse landingsstrijdkrachten zijn bezig twee landingspunten te consolideren, die zij heden veroverden aan de Noordoostelijke kust van Nieuw Guinea in bliksemende aanvallen, die werden gedekt door de grote kanonnen van oorlogsschepen. De landing te Salamaua en Lae, hoofdstad van Nieuw Guinea, smeedde een nieuwe schakel in de ketting van machtige invasie-bases, die Australië bedreigen en het Australische cabinet werd haastig bijeengeroepen in een spoedzitting om beslissingen te treffen omtrent de maatregelen die genomen moeten worden om het hoofd te bieden aan de nieuwe bedreiging. Salamaua ligt slechts op 150 mijl ten Noorden van Port Moresby, dat slechts 300 mijl verwijderd is van het Australische vasteland. Nieuwe defensie-regelingen gaven aan Australische militaire autoriteiten de macht voor de volledige vernietiging van wegen, spoorwegen, kanalen, waterwerken, vliegvelden, dokken en werven, waar dit nodig mocht zijn voor de defensie van Australië (Door Vern Haugland, Melbourne, (AP) 9.3).

PORT MORESBY GEBOMBARDEERD.

10 Zware Japanse bommenwerpers vielen Port Moresby heden omstreeks het middaguur aan, 24 uren nadat troepen aan land werden gezet te Salamaua en Lae.

De Australische Minister van Luchtvaart A. S. Drakeford maakte bekend, dat de bommenwerpers militaire dienstinstallaties aanvielen. Er vielen geen slachtoffers. De omvang van de aangerichte schade is nog niet bekend (Canberra, (AP) 9.3).

DE BOTSING IN DE JAPANSE MANDAATEILANDEN.

Het volgende is een ooggetuigeverslag van den AP-correspondent Tom Yarbrough, die kort geleden het gevecht bijwoonde tussen de Noordamerikaanse bommenwerpers in het „wespennet" van de Japanse Mandaateilanden. Het gevecht vond plaats verschillende weken na de succesrijke aanval op de Marshall- en Gilberteilanden. Het verslag is gedateerd op 20 Februari en luidt als volgt:

„Vlammen, rook en het gedonder van bommen en kanonnen zijn thans weggestorven en de oogst is binnen. Het is een schitterende overwinning voor de Verenigde Staten. 20 Zware Japanse bommenwerpers kwamen op ons af en wij schoten alle met uitzondering van 2 in zee neer. Wij verloren twee watervliegtuigen doch redden 1 vlieger. Niet een enkel schip is beschadigd. Een vlieger heeft meegeholpen aan de vernieling van tenminste 6 vijandelijke vliegtuigen en ook zijn esquadrille-leider boekte een mooi succes. De commandant van deze strijdmacht deelde mede, dat het gehele eskader „den vijand aanviel met vastberadenheid, vaardigheid en dodelijk effect."

Deze grandioze slag van vliegtuigen tegen door vliegtuigen beschermde schepen was onze eerste afrekening met de Japanners in deze wateren, bij hun eigen voordeur op ongeveer 3000 mijl van Pearl Harbor. Het was een bevestiging van de verklaring van Admiraal Chester Nimitz, opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan, dat wij de strijd naar den vijand zouden brengen over dit spoorloze slagveld van 70 millioen vierkante mijlen. Het gevecht vond plaats ten Westen van de Gilberteilanden.

Onze dicht opeen varende strijdmacht van oorlogsschepen was in meetkundige formatie opgesteld rond een vliegdekschip en bevond zich hier om de Geallieerde levenslijn te beschermen. Het vliegdekschip was het uitgekozen mikpunt, doch de Japanners konden het niet raken. De bommen vielen alle ver van het doel af en hun zo geroemde torpedo-bommenwerpers, die zulk een succes hadden in Pearl Harbor, verschenen niet eens. Met bewegende schepen is het een andere geschiedenis.

Van het hoogste punt van een torpedojager naast het vliegdekschip sloeg ik het gevecht van begin tot eind gade. Het vliegdekschip en zijn broedsel hebben dit deel van de Stille Oceaan gepatrouilleerd, doch dit is zijn eerste vuurdoop. Het kwam majestueus uit de strijd, terwijl het midden onder de aanval nog meer vliegtuigen liet opstijgen en met de kanonnen een vuur afgaf en instemde met het koor van de kruisers en torpedojagers er rondom." (Met de Noordamerikaanse vloot, (AP) 9.3).

NOG VERBINDING MET RANGOEN.

De Britse Oorlogsraad deelde mede, dat men heden om 17.20 uur (11.50 uur Cur. Tijd) nog in verbinding stond met Rangoen, dat de Japanners beweerden reeds veroverd te hebben.

Geen bekendmaking omtrent de val van Rangoen werd in Londen gedaan, doch deze werd in sommige hooggeplaatste kringen elk uur verwacht.

Gemeld wordt, dat de Japanse colonnes, welke zich een weg baanden door de wouden ten Noorden van de linkerflank der Britten, een omsingelende beweging hebben voltooid, die de slag om Birma in een critieke phase heeft gebracht. Hieraan werd toegevoegd, dat de toestand snel verergert (Londen, (AP) 9.3).

RANGOEN GEEVACUEERD DOOR BRITSE TROEPEN.

Een officiële verklaring zeide: „Berichten uit Birma geven te kennen, dat op 7 Maart besloten werd onze strijdkrachten terug te trekken uit Rangoen na de nodige vernielingen te hebben aangericht" (New Delhi, (AP) 9.3).

BRITTEN SLAAN ZICH EEN WEG DOOR JAPANSE OMSINGELING.

Een militaire commentator verklaarde, dat de Britse strijdkrachten van plan zijn in Centraal Birma „schouder aan schouder voort te strijden aan de zijde van onze Chinese Geallieerden".

Naar vermeld heeft een Britse strijdmacht, welke geïsoleerd was rond Pegu, zich een weg gesneden door de Japanners naar generaal Alexanders hoofdmacht, welke sloeg door de Japanse strijdmacht over de Rangoen-Prome weg na „hevige gevechten" en twee aanvallen (Londen, (AP) 10.3).

COMMUNIQUÉ VAN TOKIO.

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier gaf het volgende communiqué uit, betreffende de resultaten van de Japanse militaire, marine- en luchtoperaties sedert het uitbreken van de oorlog in verreikende campagnes, omvattende Malakka, de Philippijnen, Birma, Nederlands Oost Indië, Brits Nieuw Guinea, Hongkong en Guam: „Japanse strijdkrachten behaalden de volgende schitterende militaire resultaten. Het aantal vliegtuigen, dat neergeschoten werd of op de grond vernietigd werd, bedroeg in totaal 1161. 21 Werden veroverd. 592 Tanks werden veroverd. 16.054 automobielen werden veroverd. 3110 Spoorwegwagons werden genomen. 4.633 Machinegeweren werden veroverd. 87.707 Geweren werden veroverd. 767 Vijandelijke schepen werden tot zinken gebracht of beschadigd en 134 werden veroverd. 119.028 Gevangenen werden gemaakt. De vijandelijke verliezen in doden sedert de Japanse strijdkrachten in Johore doordrongen, bedragen 79.999" (Tokio, 10.3).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN MOSKOU.

Het Russisch middernachtelijk communiqué luidt als volgt: „Op 9 Maart verpletterden onze troepen de vijandelijke weerstand en zetten de opmars voort, waarbij zij een aantal bewoonde plaatsen bezetten. Op 7 Maart vernielden wij niet 29, doch 36 vijandelijke vliegtuigen. Op 8 Maart schoten wij bij luchtgevechten neer en vernielden wij op de grond 39 vijandelijke vliegtuigen. Onze verliezen bedroegen 10 vliegtuigen. Op 9 Maart schoten wij nabij Moskou 4 Duitse vliegtuigen neer."

Een aanvullend communiqué luidt als volgt: „Gedurende de week van 1 tot 7 Maart verloor de Duitse Luftwaffe 358 vliegtuigen. Onze verliezen gedurende deze periode bedroegen 65 vliegtuigen. Een onzer eenheden, die opereert aan het Zuidwestelijk front verpletterde de koppige weerstand van den vijand en veroverde het bewoonde punt P. Ongeveer 700 vijandelijke soldaten werden dood op het slagveld gelaten" (Moskou, (AP) 10.3).

BERLIJN GEEFT VERLIES VAN YUKHNOV TOE.

De radio van Berlijn erkende, dat de Russen Yukhnov veroverd hebben, hetgeen in het Russisch communiqué van 5 Maart werd gemeld. De radio zeide, dat het front op dit punt moest worden versteld tot een diepte van 44 mijl. (Berlijn, (AP) 10.3).

Het cijfer van 44 mijl, dat door de radio werd genoemd bij het toegeven, dat Yukhnov door de Russen veroverd is, scheen het bericht uit Stockholm naar de Londense „Daily Herald" op Zaterdag te bevestigen, welk zeide, dat de Russen Losmine heroverden. Losmine ligt slechts op 6 mijl ten Zuiden van Vyazma (New York, (AP) 10.3).

RUSSEN VOLTOOIEN EEN NIEUWE OMSINGELING VAN DE NAZIES.

De Russische verovering van Sytsjevka in een diepe wig tussen Rzhev en Vyazma heeft — naar men meent — in feite op grote schaal de omsingeling voltooid van nieuwe Duitse strijdkrachten aan het front ten Noord-Westen van Moskou. De nieuwe aanval op 125 mijl ten Westen van Moskou heeft klaarblijkelijk met uitzondering van een smalle opening, de voorste Duitse positie bij Rzhev ingesloten. Bovendien heeft bij bijgedragen tot het gevaar voor de nazie-greep op Vyazma en mogelijk de weg geplaveid voor het opstellen van een nieuwe val aldaar. Waarnemers te Londen beschouwden de Duitse positie te Rzhev aan de boven-Volga als van het grootste gevaar. Rzhev werd eerder geflankeerd in het Noorden en in het Westen gedeeltelijk afgesneden door de opmars van het Rode leger voorbij de Valdaï-hoogten.

Radio-uitzendingen van as-zijde zeiden, dat krachtige eenheden van de nazie-luchtmacht in de strijd geworpen zijn in een poging het 16de leger te redden, dat gevangen is in een vernauwende val in het gebied rond Staraya Russa verder naar het Noorden. Niettegenstaande de slagen van de Duitse bommenwerpers wordt gemeld, dat de Russen de gefortificeerde belegeringslinies ten Oosten en Zuiden van Leningrad met toenemende kracht aanvallen en strijdkrachten ophopen voor de grote opruiming bij Staraya Russa.

Bevoegde Londense bronnen zeiden, dat de Russen grote versterkingen hebben gevoerd in het gebied ten Zuid-Westen van het Ilmenmeer en een sterk leger hebben verzameld verder naar het Zuiden achter de bevroren moerassen van Kholm.

Alzo zijn Stalins strijdkrachten volgens deze bronnen in een positie om gevoelige slagen toe te brengen aan elke Duitse poging om het gevangen 16de leger te redden door een krachtige aanval vanuit de Baltische staten.

Een Russisch communiqué zeide, dat 2500 Duitse soldaten werden weggevaagd gedurende gevechten rond Leningrad, die 3 dagen duurden en de berichten van het front ten Westen van Moskou zeiden, dat haast 15.000 andere Duitsers werden gedood bij de herovering van Sytsjevka.

Duitse berichten, die Stockholm bereiken, zeiden, dat nieuwe sneeuwstormen de gevechten zo goed als tot stilstaan brachten op het schiereiland van Kertsj op de Krim en dat dé dooi grote bewegingen hinderde over het gehele Donetsbekken.

De radio van Parijs deelde mede, dat Russische pantsereenheden, die aanvallen doen ten Oosten van Orel, omsingeld zijn, doch de radio van Moskou zeide, dat Sovjet-troepen de koppige weerstand aan het Kursk-Charkov front — verder naar het Zuiden — gebroken hebben en de Rode vlag gehesen hebben boven een aantal gemeenten.

De onder Duits toezicht staande radio van Calais zeide, dat de Russen er „tijdelijk in geslaagd zijn de Duitse posities te doorbreken bij hevige aanvallen ten Zuiden van Charkov in de richting van het Taganrog-Stalino front."

Berichten uitzendende van het Duitse hoofdcommando voegde de radio daaraan toe: „De eigenlijke gevechtslinie is heroverd door de Duitse troepen." Verder werd gezegd, dat de Russen aanvielen met 4 tot 6 divisies, die door tanks gesteund werden. (Door Noland Norgaard, Londen, (AP) 9.3).

DUITSE WEERSTAND AAN ZUIDELIJK RUSSISCH FRONT GEBROKEN.

De radio van Moskou zeide, dat Sovjet-troepen de felle weerstand aan het Kursk-Charkov front ten Zuid-Oosten van Moskou gebroken hebben en een aantal bewoonde plaatsen hebben veroverd.

(Een officiële Duitse bekendmaking zeide, dat hevige „defensieve gevechten" aan het Zuidelijk front gevoerd werden, hetgeen samenging met een bericht van de Duitse radio te Parijs, dat Russische pantser-eenheden aanvallen doen ten Oosten van Orel en Kursk. Berichten uit Stockholm, dat het Duitse garnizoen te Orel weigerde zich over te geven, zijn in Moskou nog niet bevestigd Moskou, (AP) 9.3).

SUCCES VAN DE RAF IN DE MIDDELLANDSE ZEE.

Het Britse luchtvaartcommuniqué deelde mede, dat torpedo-bommenwerpers een Italiaanse kruiser, een koopvaardijschip en een torpedojager gisteren in het centrale deel van de Middellandse Zee troffen en in brand zetten (Caïro, (AP) 10.3).

RAF ZET OFFENSIEF VOORT.

De Raf zette het daglicht-offensief op Noord-Frankrijk in de namiddag voort. Een hevig afweervuur werd gehoord aan de Engelse zijde van het Kanaal. Het gedonder der kanonnen deed de gebouwen bij wijlen schudden. (De Engelse Zuid-Oost kust, (AP) 9.3).

HERHAALDE BOMBARDEMENTEN VAN MALTA.

Voor de tweede achtereenvolgende dag hda Malta haast voortdurend alarm wijl vliegtuigen van de as telkens vluchten ondernamen. Op zijn minst 1 Junker werd neergeschoten (Valetta, (AP) 9.3).

WERELDNIEUWS.

KONING GUSTAAF GEOPEREERD.

Koning Gustaaf van Zweden werd geopereerd voor de verwijdering van een grote galsteen. De toestand van den koning is „tamelijk bevredigend". De Kroonprins heeft zich belast met de publieke zaken gedurende de ziekte van zijn vader (Stockholm, (AP) 9.3).

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Galileo Galilei**, de Italiaanse wis- en natuurkundige die door zijn werk betreffende mechanica en de astronomie de natuurwetenschappen hervormde en die in verband met zijn opvattingen omtrent het zonnestelsel in conflict geraakte met de Congregatie van het H. Officie, is thans 300 jaar geleden gestorven (niet op de pijnbank van de Inquisitie zoals het dwaze fabeltje luidt). De Pauselijke Academie van Wetenschappen zal dit herdenken met de publicatie van een biografie van den geleerde.

— **Dr. Theodoor Frank** (vriend van wijlen Dollfuss en von Schuschnigg), vroeger werkzaam bij de Oostenrijkse Credietbank, is thans als leraar benoemd voor vreemde talen aan het St. Joseph's College, te Rensselaer, V.S.

— „News Review" te Londen noemt Bisschop **Clemens Augustus von Munster** (Graaf van Galen) een van de grootste vijf helden van 1941.

— **Louis Bertrand**, in 1924 gekozen tot lid van de Académie Française als opvolger van dien anderen groten katholieken schrijver Maurice Barres, is overleden. Hij werd 75 jaar oud.

— Er zijn thans **1.426.422 Franse krijgsgevangenen in Duitsland** opgesloten, waarvan 44.358 officieren. 41 Franse bisdommen hebben groepen van deze krijgsgevangenen geadopteerd en zenden geestelijke, morele en materiële hulp. Reeds 2000 draagbare altaren zijn gezonden, 250.000 gebedenboeken.

— Maurits L. Rothschild, een bekende Jood, die in Chicago, Verenigde Staten, overleed, heeft $ 10.000 aan katholieke liefdadigheidsinstellingen nagelaten.

— Aanstaande Zondag, 8 Maart, wordt in de Verenigde Staten een gebedsdag gehouden voor de leiders der volken. Het initiatief hiertoe werd genomen door Pater Harry C. Graham O.P.

— **Er zijn plannen om in Nederland de katholieken te verplichten tot het dragen van een zichtbaar kruis als „teken van schande"**. Ook Joden moeten een onderscheidingsteken dragen.

— Momenteel worden er 340 katholieke priesters als krijgsgevangenen vast gehouden in Duitsland.

— De „Osservatore Romano" plaatste een waarschuwend artikel tegen het geloven aan de vele voorspellingen, die thans overal opduiken en betrekking hebben op de oorlog, deszelfs afloop en wie er zal winnen. Het artikel is gebaseerd op een publicatie van Zijne Eminentie Emmanuel, Cardinaal Suhard van Parijs. „Wij moeten niet geloven aan een plotselinge interventie van de Voorzienigheid, aldus de Cardinaal, tenzij wij boete doen voor onze zonden. Maar zulk een interventie te verwachten zonder iets van onze zijde is God beproeven."

— Zijne Eminentie Justinus, Cardinaal Seredi, Primaat van Hongarije, heeft in „Fuggetlen Magyarorsag" een artikel geschreven, waarin Hij de repressailles van de nazies tegen onschuldige personen gispt. De Kerk is daar altoos tegen in gegaan, aldus de Primaat.

— In ongeveer 20 Amerikaanse bisdommen hebben de Bisschoppen degenen, die in hun bisdom in de defensie-industrie werkzaam zijn, gedispenseerd in de eucharistische vasten en belangrijke onthefingen hierin verleend. Slechts in een gedeelte van één bisdom (te Linda Vista, bisdom San Diego) werd gedispenseerd in het vasten- en onthoudingsvoorschrift voor alle Woens- en Vrijdagen van de Vasten met uitzondering van Aswoensdag en Goede Vrijdag.

— In de „Commonweal" staat een artikel over **de katholieke groei in Indië**. Uittreksel: in 1902 was er in N.O.I. slechts één Apostolisch Vicariaat. Thans 10 zulke Vicariaten en 6 Apostolische Praefecturen. Geestelijkheid toegenomen van 59 tot 599, waarbij 433 Fraters en Broeders en 1.927 Zusters.

Van 1920 tot 1940 aantal katholieken met 300% toegenomen. Aantal bedieningen van de H. Doop per jaar 50.000. Aantal scholen 1.796. Vijf scholen voor onderwijzersopleiding, een gesticht voor doofstommen. In totaal zijn er 62 hospitalen, die door de missie geleid worden, twee melaatseninrichtingen, vele weeshuizen. Momenteel studeren 303 inlandse candidaten voor het priesterschap. Thans zijn er 1 inlandse bisschop en 19 inlandse priesters.

AAN HET MEER VAN CONSTANCE......

Somber en triest beeld.

De correspondent van de „N. Y. Times" schrijft uit Zürich:

Een somber en triest beeld van de toestanden aan het meer van Constance wordt gegeven in een artikel in het „St. Galler Tagblatt".

Ondanks de gedrukte instructies, aan alle Duitse vacantie-gangers verstrekt, waarin zij gewaarschuwd worden „zich behoorlijk te gedragen", heeft de voorzitter van de Duitse Toeristen-vereniging zich genoodzaakt gezien, in een tot alle toeristenbureaux gerichte circulaire zich erover te beklagen, dat voortdurend berichten over alcoholische excessen en hamsteren door vacantie-gangers binnenkomen.

Er is een stille ernstige achtergrond bij al het plezier maken aan het meer van Constance, daar het vaak terugkomende schouwspel van gewonde soldaten voortdurend als een domper werkt op de genoegens van de vacantie. De inwoners van deze streek hebben reeds noodgedwongen kennis moeten maken met de schaduwzijde van de oorlog. Iedere dag moeten wel 10 gezinnen tot hun ontzetting de dood van een hunner leden vernemen. Overal zijn bressen geslagen in de gezinsmuren. Twee S.S.-leiders en een S.A.-leider, de chef van de districts-veterinaire dienst, de inspecteur der posterijen, professoren, leraren, studenten van de universiteit, bekende sportslieden, mensen uit alle lagen der maatschappij, liggen reeds naast vele hunner kameraden in berkenhouten doodkisten onder Russische aarde. Het zal een lange lijst van namen zijn, die de inwoners van Constance op het monument in deze oorlog zullen moeten griffen.

De onophoudelijke berichten over nieuwe verliezen hebben hier het uitbreken van een bepaalde, niet te definiëren zenuwachtigheid teweeggebracht. Men leest herhaaldelijk over zelfmoorden onder mannen zowel als vrouwen.

Een poging doende een kalmerende invloed uit te oefenen, wordt in een van officiële zijde geïnspireerd artikel in de „Bodensee Rundschau" gezegd: „De verwarring onder het publiek is begrijpelijk, daar niet iedereen in staat is grootse operaties en toekomstmogelijkheden te beoordelen." Het feit blijft niettemin bestaan, dat zelfs de met de beste bedoelingen geschreven dagbladartikelen niet altijd het beoogde doel kunnen bereiken, want het besef van het wezen van de oorlog is reeds te diep doorgedrongen in diepste gevoelens van deze eenvoudige lieden.

VROUWENHULP VERGADERT.

Gisteren is in de Club Curaçao een bespreking gehouden van de vereniging „Vrouwenhulp" met tal van militaire en burgerlijke autoriteiten.

De bijeenkomst stond onder leiding van Mevrouw De Beaufort en werd bijgewoond door de ere-voorzitster van „Vrouwenhulp", mevrouw Wouters.

Aan de besprekingen werd deelgenomen, door den Algemeen Militairen Commandant, het hoofd der Luchtbescherming, den Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst, den Commandant der Militaire en burgerlijke politie en anderen.

Het bleek o.a. dat „Vrouwenhulp" tal van maatregelen heeft genomen in geval van bombardementen of andere vijandelijke actie. Zo kon reeds melding worden gemaakt van een aantal landhuizen, die bij een eventuele evacuatie der bevolking na een bombardement ter beschikking zullen staan. De mogelijkheden voor ordonnance-diensten en auto-vervoer werd besproken. Eveneens kwam de mogelijkheid van de invoering van burgerdienstplicht voor vrouwen ter sprake.

Opgemerkt werd, dat de opgave van vrijwillige krachten nog niet het gewenste resultaat heeft gehad en men nam de gelegenheid te baat hulde te brengen aan de wensen van de transportcolonnes van het Rode Kruis, die vrijwillig zulk een voortreffelijk voorbeeld geven.

„Vrouwenhulp" zal ingeschakeld worden bij de Luchtbescherming en zodoende een officieel stempel erlangen.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Canberra:** De Japanners hebben heden een derde landing op Nieuw Guinea uitgevoerd en brengen strijdkrachten samen voor hetgeen — waarvan de Australiërs overtuigd zijn — een onvermijdelijke poging is om het continent te invaderen. De landing werd uitgevoerd te Finschhafen waar zich een klein vliegveld bevindt en een haven, die schepen van gemiddelde diepgang kan herbergen.

Finschhafen ligt op 60 mijl ten Westen van Lae, dat met Salamaua reeds de plek is van vroegere Japanse landingen. Dit en de herhaalde Japanse bombardementen van Port Moresby — heden voor de tiende maal — wiste alle twijfel weg onder de autoriteiten, dat Australië door de Japanners tijdelijk zou worden overzien en zou moeten plaatsmaken voor een aanval op Brits Indië. Australië's luchtmacht is versterkt door de terugkeer van geoefende vliegers van andere gevechtsfronten om hun geboorteland te verdedigen en het offensief te nemen tegen de verzamelende vijandelijke kracht voor Australië's drempel.

— **Londen:** Onofficiële kringen bespraken de mogelijkheid, dat Geallieerde troepen spoedig het eiland Madagascar van Vichy-Frankrijk in de Indische Oceaan zullen moeten bezetten. Het eiland bevindt zich dicht bij de Afrikaanse kust en is van strategisch belang, vooral na de val van Singapore.

— **Caïro:** Het Britse communiqué deelt mede, dat de patrouille-activiteiten in Libye gisteren werden voortgezet en gemerkt werden door een belangrijke wisseling van artillerie-vuur.

— **Londen:** Een betrouwbare Britse bron deelde mede, dat volgens inlichtingen, die Londen bereiken, vroegere vliegers van de Duitse en Italiaanse luchtlijnen in Zuid-Amerika thans een 150 bombardementsvliegtuigen bemannen waarin zij speciale training krijgen in het Westen van Frankrijk. De groep staat onder instructies van Generaal Niedenfuhr die beschreven wordt als de vroegere instructeur in het Argentijnse leger en eens Duitse militaire attaché te Buenos Aires. Volgens dezen zegsman worden deze bemanningen voorbereid op eventuele aanvallen op Zuid-Amerika en op de scheepvaart in de Zuidatlantische Oceaan vanuit bases in West-Afrika.

— **Londen:** „Exchange Telegraph" deelde mede, dat volgens een bericht uit Sydney officieren van het Nederlandse leger hun mening te kennen gaven, dat de Japanners nog 50.000 man op Zaterdag aan land hebben gezet en thans 3 divisies hebben nabij de vlootbasis Soerabaia.

— **Washington:** Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog deelt mede, dat er geen grond- of luchtactiviteiten plaats hadden op Bataan. Een lichte Japanse kruiser verscheen nabij de haven van Cebu en schoot verschillende granaten af in de stad. Geringe schade werd veroorzaakt.

— **Londen:** Berichten van Budapest naar Vichy delen mede, dat Nicholas Kallay een nieuwe Hongaarse regering gevormd heeft, welke die van Graaf Laslo de Bardossy zal opvolgen. De Bardossy trad af en gaf hiervoor zijn slechte gezondheid als reden op, doch berichten in Bern zeiden, dat de werkelijke reden was, dat hij niet de steun kon verkrijgen van alle Hongaarse politieke partijen.

— **Londen:** In de afgelopen nacht hebben Britse bommenwerpers een nieuwe aanval ondernomen op Essen. Het zicht was goed en een groot aantal branden werd gesticht. Ook andere objectieven in het Rhurgebied werden gebombardeerd.

— **Londen:** Een officiële zegsman zeide, dat Groot Britannië's oorlogsuitgaven dagelijks veertien en een half millioen pond bedroegen en dat de uitgaven de komende weken nog meer zullen stijgen.

— **Londen:** De radio van Vichy zeide, dat volgens berichten uit Stockholm de economische betrekkingen tussen Finland en Zweden zijn afgebroken.

— **Londen:** De Britse kanonnen aan de Straat van Dover donderden in de nacht en heden bij dag bij tussenpozen bij het schieten naar vijandelijke objectieven aan de overzijde van het Kanaal.

— **Londen:** Aneta zeide, dat Nederlands Oostindische autoriteiten plannen uitwerken voor een voortgezette strijd tegen Japan van de buitenste eilanden af met het doel het verloren gebied te heroveren. Het zeide, dat een „nieuwe machinerie voor het vestigstellen van de belangen van Oost Indië en het doen vol houden van hun weerstand spoedig zal worden gevestigd in zekere delen van Oost Indië."

December 1941 in Indië:

Een geblindeerde trein door het duistere land.

Direct bij het uitbreken van de oorlog in Oost-Indië werd het reizen met de trein moeilijk als gevolg van de troepenverplaatsingen. De Amigoe-correspondent zond hierover een knipsel uit de Javabode, dat hieronder volgt:

8 December 1941 des middags bij het vertrek van de laatste V.V. van Batavia-Koningsplein naar Bandoeng. Een groot gedeelte van de wachtenden en reizigers op de perrons bestaat uit militairen, officieren, onderofficieren zowel als manschappen, allen volledig uitgerust: zij zijn immers met spoed gemobiliseerd en staan op het punt zich naar alle windstreken van Java te verplaatsen, al naar gelang de bevelen van het departement van Oorlog. Koffers en militaire uitrustingsstukken stapelen zich op de perrons op tot hele bergen.

Onmiddellijk nadat de trein het station binnendondert en knersend remt, stormt ieder naar de rijtuigdeuren, bang geen plaatsje meer te kunnen bemachtigen. Het 2de klasse compartiment waar wij ingedrongen worden zit eivol officieren en onderofficieren, terwijl de middengang volkomen met koffers en uitrustingsstukken is gebarricadeerd: er was geen doorkomen meer aan. Kort vóór het vertrek-tijdstip lawaait een „dame" met haar ongeveer 17-jarigen zoon het rijtuig binnen en schreeuwde wel 23 keer: „Waar zijn de plaatsen 14 en 15?" Een enorme zenuwspanning ligt in haar onrustige ogen en dito gebaren.

„Zoekt en gij zult vinden", oppert een gemoedelijke sergeant. „O, hé, ik zit zelf op 14!", zegt hij iets later. „Dan moet u onmiddellijk van die plaats wèg, want ik heb deze plaatsen besproken!", slingert de „dame" uit de ontstellende hoogte van haar „stand" omlaag.

„Als u een beetje beter optrad zou ik dadelijk zijn opgestaan, maar nu denk ik er niet aan! Trouwens als u deze plaatsen besproken heeft, zou de S.S. zeker van die stroken hier neer hebben gehangen en die zijn er nu niet, dus u moet zich bepaald vergist hebben!", merkt de sergeant zeer juist op. „Maar mijnheer", gilt de „dame" „wat een verregaande onbeschoftheid! Daar komt gelukkig nèt de conducteur, die u wel van uw plaats zal afgooien!" antwoordt de „dame". Het wordt plotseling doodstil in de coupé als de conducteur naar de ruzie toe treedt. Het is absoluut merkbaar, dat allen, de conducteur inclusis, hopen, dat de „dame" en desnoods de S.S. ongelijk hebben. „Maar mevrouw", zegt de conducteur met een moeilijk bedwongen wrevel in zijn stem, „in uw plaatsbewijzen, staat „eerste" rijtuig en u bent hier in het „derde" rijtuig!" Grote opluchting in het rijtuig! Men lacht breed en lacht de „dame" zelfs hartelijk uit.

„Dan moet u die plaatsen in het eerste rijtuig onmiddellijk voor me vrij maken!", zegt de „dame", „want in dat rijtuig is alles vol! En mijn zoon dan? O, ik was zo doodsbang dat ik hem in Batavia achter moest laten in deze toestand!" Algemene verbazing in het rijtuig.

„Mevrouw, ziet u hier onder mijn raam die 7 kinderen staan en die dikke daar? Wel, dat zijn mijn kinderen en mijn vrouw: die moeten allemaal achterblijven!", zegt de sergeant tot algemene goedkeuring.

Eindelijk komt er beweging in de trein, wij vertrekken bijna 20 minuten te laat. Een kort ogenblik later snelt de laatste vlugge vier door het vredige, door de regen grauwe landschap. Zullen hier eens bommen haar dood en verderf zaaien? De mogelijkheid is niet uitgesloten, nu wij merken niet met een oorlogvoerende natie te doen te hebben, maar met sluipmoordenaars! Maar wij kunnen niet aan deze mogelijkheid geloven, met de beste wil van de wereld niet. Daarvoor is het tafreel te vredig en de niets kwaads vermoedende bevolking te rustig. Een reserve 1ste luitenant verzoekt ons van de lucifers gebruik te mogen maken, welk doosje voor ons op het tafeltje ligt. Hij zegt, dat hij niets vergeten heeft, behalve zijn sigaretten-aansteker. Wij opperen de mogelijkheid, dat hij eerst op zijn plaats van bestemming wellicht zal merken méér vergeten te hebben. De bestemming van den reserve-luitenant is commandant van een S. S.-station ergens in West-Java. Naast ons zit een 1ste luitenant-dokter. Deze vertelde wel zijn veldbed medegenomen te hebben, doch zijn stethoscope vergeten te hebben.

Na een half uur stopt onze trein ergens in het open veld: vermoedelijk om een andere trein te laten passeren. De vertraging loopt op tot 30 minuten. „Dat is niet erg in deze tijden", zegt een dame met een slapend kind op schoot, „wij zijn hier met alle dingen veel te veel verwend!" Het begint te donkeren. De conducteur komt de rijtuigen langs en verzoekt de gordijnen voor de ramen te schuiven: ook de S.S. moet beperkt verduisteren met het oog op de afgekondigde staat van „luchtgevaar aanwezig". De geblindeerde trein is weer in beweging gekomen en snelt voort door het volkomen duistere land, er is geen kamponghuisje of toko'tje waar zelfs enig licht uit straalt......

„Ik heb driemaal afscheid genomen van mijn vrouw", horen wij den gemoedelijken sergeant zeggen. „Weet je, wat zij de laatste keer gezegd heeft? „Jan, als je me horen wilt, zet je de radio maar aan, dan hoor je me vanzelf wel!""

Het station Poerwakarta ligt in een Egyptische duisternis gedompeld. In de ver achter de stationsoverkapping gelegen stationskantoren staan S.S.-beambten, van wie er velen reeds 24 uur onafgebroken dienst doen, over hun tafels gebogen, waar de terdege blauw-afgeschermde lampen een schaars licht op werpen. De twee reusachtige locomotieven sproeien een vuurwerk de inktzwarte hemel in: dàt licht kan niet worden afgeschermd! Het station van het S.S.-knooppunt Tjikampek, waar wij ook een ogenblik stoppen, is vol van militaire bedrijvigheid: in de duisternis valt echter niets goed te onderscheiden. Wij gaan weer verder door het duistere land.

„Zeg", horen wij den sergeant weer, „er is een Japans vliegdekschip naar de haaien! Ik hoop, dat ze allemaal verz... zijn!"

„Dat staat al in de krant", merkt een ander op. „Wat? Dat ze verz... zijn toch niet?", vraagt de sergeant belangstellend. Er volgt dan een sappig debat over de oorlogskansen, welk debat wij echter achterwege zullen laten. De reserve-luitenant stationscommandant staat op om zich naar de restauratie te begeven. „Mammie, piso!", fluistert het inmiddels wakker geworden kind op moeders schoot, terwijl het op de mooie sabel van den officier wijst!

In Bandoeng.

Het station Bandoeng, waar wij eindelijk met een uur vertraging binnenrijden, biedt weer hetzelfde duistere aspect als de overige stations onderweg. Slechts tastend kan men er zijn weg vinden over de vele verhogingen der perrons en spoorbanen.

Zó volkomen was de „verduistering" om ons heen, dat wij ons in een dode en sinistere stad waanden, waarvan al het leven, al het licht was ontnomen. Slechts enkele blauwe gloeipuntjes van de zeer weinige auto's en autolettes — het gebruikelijke transportmiddel te Bandoeng — vormden de enige „bakens" op deze donkere zee. De gewone drukte op het stationsplein te Bandoeng bij de aankomst van de avondtrein was er niet meer: slechts enkele vervoermiddelen reden er, verreweg de meesten blijven bij deze verduisteringen thuis.

Wij waren zo gelukkig om in de duisternis tegen een autolette aan te lopen, welke juist ledig bleek te zijn. „Ach, mijnheer mag ik met u meerijden?" vraagt ergens een stem. Nadat de onfortuinlijke ingestapt was en ook zijn koffer had ingeladen, vertrokken wij voor een bange tocht langs een ondefinieerbare omgeving. Het was verbijsterend hoe de chauffeur toch nog op het wegdek kon blijven in deze Egyptische duisternis. „Het gaat meer op hoop van zegen", prevelden wij. „Ja", antwoordde onze medepassagier. Dat is de „beperkte" verduistering in de bergstad Bandoeng!

Brokstukken van neergeschoten Nazie-vliegtuigen worden op verschillende plaatsen in Engeland opgesteld voor het publiek.

NEDERLAND.

BUITENGEWONE PLICHTSBETRACHTING.

De Koningin heeft elf zeelieden van de koopvaardijvloot gedecoreerd voor daden van bizondere dapperheid gedurende een vijandelijke aanval en voor moedig gedrag gedurende scheepsbranden. Acht ontvingen het bronzen kruis (een met speciale aantekening) en drie kregen het kruis van verdienste (een met gesp). Achter deze eenvoudige mededeling staan vele verhalen van moed en koelbloedigheid en van buitengewone plichtsbetrachting onder levensgevaarlijke omstandigheden. Er is een machinist bij die 14 uur lang zijn machine heeft bediend onder een hevige vijandelijke luchtaanval, terwijl hij wist, dat ieder ogenblik het water zou kunnen binnenstromen of een bom in de machinekamer zou kunnen slaan. En zo hebben al deze welverdiende onderscheidingen een prachtig verhaal van heldenmoed tot grondslag, heldenmoed kenmerkend voor zovele Nederlandse mannen, die de eer van het rood wit blauw hoog houden over de zeven zeeën.

OPENHARTIG EN BRUTAAL.

Hoezeer de N.S.B.'ers verraders van hun volk zijn, blijkt telkens weer. Doch zelden is dit verraad zo openhartig en brutaal erkend als door Van Genechten, die eerst zijn Belgische en toen zijn Nederlandse vaderland verried.

Deze Van Genechten schrijft in het „Nationale Dagblad" (4 Februari): „Doch wij moeten niet vergeten, dat andere landen zoals Roemenië, Bulgarije en Slowakije spontaan hun medewerking aan de nieuwe orde gaven, terwijl wij eerst met onze wapenen en vervolgens met onze geest tegenstand hebben geboden. Wanneer wij dezelfde rechten willen hebben als die andere landen, dan moeten wij een zo actief mogelijk aandeel in de oorlog aan Duitse kant nemen, dan moeten Nederlandse soldaten aan alle fronten vechten en Nederlandse arbeiders moeten in heel Europa werken."

Gelukkig en begrijpelijkerwijs vangt Van Genechten achter het net en het Nederlandse volk veracht hem en zijn medeverraders meer dan ooit. Hetgeen telkens weer blijkt uit...... uitlatingen van de, in dit geval, meest betrouwbare zijde: N.S.B.'ers zelf. Zo heeft onlangs N.S.B.'er Dieters (Agrarische Nieuwsblad van 3 Februari) een oproep gedaan tot de Drentse boeren om zich toch vooral bij de Landstand aan te sluiten: „Er zijn altijd nog zeer velen die dit niet doen en die Mussert niet erkennen en die hun hoop op Engeland gevestigd houden.

„REPARATIEWERKPLAATS".

Nederland wordt de reparatiewerkplaats voor het Duitse leger. Duizenden en tienduizenden soldatenlaarzen, uniformen, leren riemen en dergelijke komen met treinladingen ons land binnen om er door Nederlandse kleermakers en schoenmakers gerepareerd te worden. Natuurlijk is het weer de N.S.B., die de regeling van dit zaakje op zich heeft genomen. En natuurlijk is het ook weer de N.S.B., die in deze „werkverschaffing" weer een bewijs ziet van de „goedertierenheid" van Hitler jegens Nederland.

DE MUZEN ONDER DE HIEL.

De Nederlandse pers van 4 Februari bevat een decreet, dat alle programma's van openbare muziekuitvoeringen met de namen der componisten en de texten der te spelen stukken ter censuur aan de overheid moeten worden voorgelegd.

FINANCIËLE BERICHTEN.

De Rotterdamse Bankvereniging keert over 1941 een dividend van 6 procent uit (1940:3½; 1939:5). Het inkomen bedroeg 1414 millioen gulden (in 1940 1227 millioen). De crediteurenbalans was 290 millioen (in 1940 239 millioen). De investering in schatkistbiljetten bedroeg 262 millioen (in 1940 183 millioen). Hier volgen enige Amsterdamse beursnoteringen respectievelijk dato 20 Februari 1942, 30 Januari 1942 en 30 November 1941: Vorstenlanden: 62; 90; 137. H.V.A.: 235; 302; 484. Deli Tabak: 120, 172; 334. Java-China-Japan-lijn: 87; 114; 173. Koninklijke Petroleum 218; 248; 344. Vandaag zullen die cijfers wel een nog desolater aanblik bieden......

OPENBARE BEKENDMAKIN[G]

De Algemeen Militair Commandant te Curaçao gelet op [ar]tikel 1, lid 1, sub f, in verband met artikel 3, lid 1, van het Landsverordening van den 13den Mei 1941 (P.B. 1941 No. 50) [ge]krachtigde Besluit van 26 September 1939 houdende eenige be[pa]lingen betreffende bescherming van de bevolking tegen luchta[an]vallen (P.B. 1939 No. 97) en de Openbare Bekendmakingen v[an] 11 Juli 1940 en 16 December 1941 en de Beschikking van den 20s[ten] December 1941 No. 7185 ter uitvoering van artikel 1, van het [Be]sluit van den 26sten September 1939 (P.B. 1939 No. 97) P.B. 1[941] No. 165)

MAAKT BEKEND:

I. dat tot nader order van kracht zijn en zullen blijven geh nihaafd, onderstaande regeli[ngen] afgekondigd op onderscheidelijk 16, 20, 21 en 25 Februari 1942, te weten:

A. dat op 16 Februari 1941 bij zonsondergang het gestelde onder D van de Openbare Be[kend]making van 16 December 1941 van kracht zal worden en tot nader order zal worden gehandh[aafd].

B. dat met ingang van den 20sten Februari 1942 tusschen zonsondergang en zonsopgang

1. het rijverkeer over de van Slobbeweg vanaf de Eyck van Voorthuizenweg tot aan [de] Bargebaad in de beide richtingen verboden is;
2. dat op de Koningin Emmabrug rijlende voertuigen geen lichten mogen voeren.

C. dat met ingang van 23 Februari 1942 op de eilanden Curaçao en Aruba de personen di[e] opdracht van de gebruiker/huurder/eigenaar van perceelen als bedoeld in de Openbare Be[kend]making van 16 December 1941 onder D in die perceelen aanwezig moeten zijn, di[e] verplicht zijn, teneinde hun medewerking te verleenen aan handelingen voortvloeiend[e uit] een luchtaanval.

Op niet nakoming dier verplichting is bij artikel 7 van het Besluit van 26 September (P.B. 1939 No. 97), bekrachtigd bij Landsverordening van 13 Mei 1941 (P.B 1941 No. 50) straf bedreigd van ten hoogste 1 jaar gevangenisstraf of een geldboete van ten ho[ogste] 1000 gulden.

Voor zooveel de gebruiker/huurder/eigenaar van een perceel als bovenbedoeld voor zij[n] soneel een rouleersysteem heeft ingesteld, is dus ieder van dat personeel aansprakelijk de nakoming van maarbedoelde verplichting op de dagen en uren door de gebruiker/huu[rder/] eigenaar voor hem aangewezen.

D. dat op de eilanden Aruba en Curaçao met ingang van 25 Februari 1942 het betreden va[n] het verboden in Openbare schuilplaatsen anders dan om dekking te zoeken tegen lu[cht]aanvallen en/of in het tijdsbestek gelegen tusschen het signaal „luchtalarm" en het si[gnaal] „alles veilig" verboden is.

Op niet naleving van deze bepaling is bij artikel 7 van het Besluit voornoemd een straf[be]dreigd van ten hoogste een jaar gevangenisstraf of 1000 guldens boete.

II. het gestelde onder letter C van de Openbare Bekendmaking van 16 December 1941 met in[gang] van **12 Maart 1942** wordt ingetrokken en vervangen door onderstaande bepalingen:

„Voertuigen mogen slechts rijden met afgeschermde koplampen, waardoor het licht slechts sc[hijnt] door een spleet van hoogstens 1 cm breed en 3 cm lang. De spleet moet minstens 2 cm o[nder] het midden van de lamp worden aangebracht. De lampen behooren gedimd te zijn. De ov[erige] verlichting van de motorrijtuigen moet geheel zijn gedoofd, behoudens één rood achterlicht. achterlicht moet echter op zoodanige wijze zijn afgeschermd dat het roode licht slechts sc[hijnt] door een spleet ter groote van 1 vierkante cm.

Het is vergund met stadslichten te rijden, mits deze slechts zwak licht geven.

Rijwielen mogen slechts rijden met een afgeschermde lamp, waardoor het licht slechts schijnt door een spleet van hoogstens 1 cm breed en 3 cm lang. De spleet moet minstens 2 cm onder midden van de lamp zijn aangebracht.

Het achterlicht moet op doelmatige wijze zijn afgeschermd. Overige verlichting geheel o[v]eenkomstig B".

Willemstad, 10 Maart 1942.

De Algemeen Militair Commandant

De Kapitein ter zee,

C. J. baron van Asbeck.

971

DAT VALT TEGEN

Men weet dat de Duitsers onlangs eveneens een „ontdekking" hebben gedaan: een complot tegen het leven van Hitler, welks hoofdaanstichters Daladier en onze minister Eelco N. van Kleffens zouden zijn. Men begreep onmiddellijk de bedoeling van deze griezelige onthulling: door de Nederlandse regering in discrediet te brengen moet de weg voor Quisling Mussert geplaveid worden. In Nederland heeft men die bedoeling natuurlijk ook heel goed begrepen en nu klaagt de Deutsche Zeitung f.d.N. dat de meeste Nederlandse bladen het belang van deze zaak blijkbaar trachten te verkleinen door de berichten ergens op een onopvallende plaats in de krant weg te stoppen."

VEILIG VERKEER.

Wielrijders, let op uw rode reflector. Deze kan uw leven bij duisternis slechts beschermen als zij loodrecht is aangebracht.

Wij ontvingen:

MIJNHEER OBERON EN MEVROUW.

Een Roman van Arthur Van Schendel.

Het Bokje I heeft in een Indisch blad geschreven, dat de aankomst van de nieuwe Indische boeken alhier verheugenis verwekte. Die verheugenis zal men vermoedelijk voorlopig niet meer beleven. Maar enkele boeken zijn dan toch aangekomen en het laatste is naar alle waarschijnlijkheid de nieuwe roman van Arthur van Schendel: Mijnheer Oberon en Mevrouw, uitgegeven in 1941 door de Unie-bibliotheek te Batavia.

Deze nieuwe Van Schendel is thans op Curaçao. En Curaçao mag het ermede doen. Van Schendel is de grootste romanschrijver van de Nederlandse taal, in de tegenwoordige tijd. Een wonderbaarlijke grootheid, die zelfs niet ten onderging door zijn veelschrijverij. Voor een groot roman-schrijver toch is het aantal boeken, dat Van Schendel produceerde, zeer omvangrijk. Een omvang, die ook weer in tegenstelling is met de rust [v]an die elke bladzijde van Van [Schendel] ademt. Nooit wordt hij haastig, kenmerkt hij zich door de bezonnen wijsheid, die den mens van zich afweert naar de mate van zijn tot het leven — niet om zich om de geestelijke levenswaarden in dit nieuwe boek van Van [Schendel] komt de diepere realiteit van het selijk leven, zijn conflicten, nerlijk als uiterlijk, naar voren boek is de beschrijving van venshoudingen en „beschouwing" verpersoonlijkt in de hoofdfiguren het boek, die beginnen als spelers en dan later hun gehele leven zaam blijven.

Hierbij barsten de conflicten Hierbij overwint evenwel hun Een bittere, innerlijke strijd voert voert tenslotte tot het vertrouwen en het zich overgeven aan het lijk is hoogere dan menselijke aan Gods ondoorgrondelijke Schendels werk vertoont een rende stijging om tenslotte te bereiken, die zeldzaam is.

In tegenstelling van andere werken van Schendel, vertoont „Mijnheer en Mevrouw" veel dialoog het is niet de samenspraak ijlheid, doch de dialoog wordt alleen gevoerd om ideeën over delen, om bespiegelingen te den te geven. Vervat in de sche taal van Van Schendel een ware aanwinst, van de lijk zal zijn meer exemplaren te doen komen.